మా ఇంటి ముందు ఒక మేడ ఉంది. మేడంటే మేడ కాదు. అది ఒక కోట. అందులో లాన్స్ వున్నాయి. గార్డెన్సున్నాయి.

మేడ చాలా అందంగా ఉంది. మాకు కనిపించేది రెండో అంతస్తు మాత్రమే. అది పగలంతా నిద్ర పోతుంది. రాత్రి మేల్కొంటుంది. అనేక కార్లు వస్తాయి. లైట్లు వెన్నెల్లా వెలుగుతాయి. జనసమ్మర్ధం ఎక్కువగా ఉంటుంది.

మేడ గేటు సరిగ్గా మా ఇంటి ముందుంది. గేటు ముందు గూర్ఖా ఉంటాడు. గేటు ఎప్పుడూ మూసే ఉంటుంది. ఉదయం గేటు లోపల మూడు కుక్కలుంటాయి. అవి గేట్లో కూర్చుని ఉంటాయి. కుక్కలు బావుంటాయి. అందంగా ఉంటాయి. ఒకటి ఎత్తుగా ఉంటుంది. చామనచాయ. దానికి బొచ్చుండదు. అది కుక్కలా ఉండదు. తోడేలులా ఉంటుంది. రెండోది పొట్టిగా ఉంటుంది. బారుగా ఉంటుంది. వంటినిండా బొచ్చు. కళ్ళమీద కూడా బొచ్చుంటుంది. అది నడిచినట్లుండదు. పాకినట్లుంటుంది. అది కుక్కలా ఉండదు. పిల్లిలా ఉంటుంది. మూడోది నల్లగా ఉంటుంది. బక్కగా ఉంటుంది. అది నడవదు. గంతు లేస్తుంది. అది కుక్కలా ఉండదు. జింకలా ఉంటుంది.

రోజూ ఉదయం సుజాత మా గుమ్మంలో నుంచుంటుంది. మూడు కుక్కల్నీ చూస్తుంటుంది. అవి ముద్దుగా ఉంటాయి. ముచ్చటగా ఉంటాయి. కొట్లాడవు; కొట్లాడవు. దొరల్లా కూర్చుంటాయి-నుంచుటాయి. అలా కొంత సేపుంటాయి. తరవాత ముగ్గురు మనుషులు వస్తారు. వాటిని తీసి కెళ్తారు. అప్పుడు గాని సుజాత లోనికి రాదు.

సుజాతకు కుక్కలంటే ఇష్టం. సుజాత వచ్చింది. నా ముందు కూర్చుంది. చిరునవ్వు నవ్వింది. కళ్ళు పెద్దవి చేసింది. ఆదోరకంగా చూసింది. నాకు తెలుసు- ఆవిడ ఏదో అడగాలనుకుంటూంది. అది నాకు తెలుసు. నేను గమనించనట్లు నటించాను. పత్రిక చూస్తున్నాను.

"ఏవండీ!"

నేను పత్రిక పక్కకు పెట్టి చూచాను.

"చూడండి.ఎదుటింటి కుక్కలు ఎంత బావున్నాయో!"

నేను మాట్లాల్లేదు.

"మనం ఒక కుక్కను సాకుకుందామండీ!" ప్రాధేయపడినట్లు అడిగింది.

"పిచ్చి సుజాతా! కుక్కలూ, కార్లూ-ఉన్నవాళ్ళకు. మనం సాకలేం."

సుజాత దిగ్గున లేచింది. ఆమెకు

కోపం వచ్చింది. చరచరా లోనికి వెళ్ళిపోయింది. ఆమె కోపం జడలో కూడా కనిపించింది.

నవ్వుకున్నాను.

సుజాత కాఫీ కప్పు తెచ్చింది. టీపాయ్ మీద పెట్టింది. వెళ్ళి పోయింది. ఆమె బుసలు కొడు తూంది.

రోజూ మేం కలిపి కాఫీ తాగే వాళ్ళం. కబుర్లు చెప్పుకునే వాళ్లం. ఎంతో ఆనందం ఒలికి పోయింది- వెధవ కుక్క పిల్లకోసం! మనసు మూలిగింది. కాఫీ తాగాను-వంట రిగానే. తప్పలేదు.

సుజాత తెలివైంది. రాత్రి అడిగింది. కుక్కలు మంచివికావు. కరుస్తాయి-అని ఎన్నో చెప్పాను. వినలేదు. అనేక అస్త్ర శస్త్రాలు ప్రయోగించింది. లొంగక తప్ప లేదు. లొంగాను. నా బలహీన తలు తెలుసు సుజాతకు. గెలిచింది. ఆమె చిరునవ్వు నవ్వింది. చాలు. అందులో కొట్టుకు పోయాన్నేను.

కుక్కలంటే ఎందుకో నాకు ఇష్టం వుండదు. కుక్కను తేవడం నాకు నచ్చదు. కాని ఇది సంసారం. సుఖంగా నడవాలంటే కాంప్రమైజ్ అవసరం. అందుకే వప్పుకున్నాను. కాని టలాయిస్తున్నాను. దేశంలో కుక్కలు లేవంటాను. ఆమె నమ్మదు. అవి ఖరీదయిన వంటాను. అయినా పరవా లేదంటుంది. అవి మంచివి కావంటాను. తాను - బాగు చేస్తానంటుంది- నన్నేదో మరమ్మత్తు చేశానని ఆమె ధీమా.

నేను కుక్కను తేలేదు.

ఆమె పోరు మానలేదు.

ఒకనాటి ఉదయం ఒక కుక్కపిల్ల నేరుగా మా ఇంట్లోకి నడిచి వచ్చేసింది. అప్పటికి నేనింకా లేవలేదు. చూసింది సుజాత. ఎగిరి గంతేసింది. కేకపెట్టింది. కుక్కపిల్లను ఎత్తుకుంది. పరిగెత్తి వచ్చింది. దుప్పటి లాగింది.

"చూడండి! కుక్కపిల్ల ఎంత ముద్దుగా ఉందో - సాదుకుందాం- ఇహ మీరు తేనవరంలేదు." గుక్క తిప్పుకోకుండా అప్ప చెప్పింది. సుజాత ముఖంలో ఆనందం ఆట లాడుతూంది.

వంటింట్లో పాలు పొంగి పోయాయి. పొంగిన చప్పుడు వచ్చింది. మాడు వాసన వచ్చింది.

"అయ్యో పాలు!" అని పరిగెత్తింది సుజాత, కుక్క పిల్లను నా వళ్ళో వదిలి.

కుక్క కూన నిజంగానే బావుంది. రంగు నలుపు. ముక్కు మించి, కళ్ళమధ్య నుంచి ముఖం

దాకా తెల్లని చార ఉంది. చెవుల కొసలు తెలుపు. ముందటి రెండు కాళ్లు మొదళ్ళూ తెల్లగా ఉన్నాయి. కళ్లు వెలుగుతున్నాయి. ముద్దొచ్చింది.

సుజాత కాఫీ, పాలు తెచ్చింది. కుక్క పిల్లకు సాసర్లో పాలు తాగించింది, అప్పటిదాకా సుజాత కాఫీ తాగలేదు. సుజాత ఆనాడు ఎన్నో ముచ్చట్లు చెప్పింది. ఆమె గుండె గంతులు వేస్తూంది. కాఫీ చాలా రుచిగా ఉంది ఆ రోజు!

సాయంకాలం ఇంటికి వచ్చాను. సుజాత కుక్కపిల్లతో ముచ్చట్లాడుతూంది. కుక్కపిల్ల నన్ను చూచింది. ఆమె వళ్ళోంచి చెంగున దూకింది. తోక ఆడించింది. నా కాళ్ళల్లో తిరగసాగింది. కాళ్ళు నాకుతూంది. నేను ఎత్తుకున్నాను. సుజాత ముఖం జిగేలుమంది. కాఫీ తేవడానికి లోనికి వెళ్ళింది. సుజాతను చూచాను. నడకలో వయ్యారం ఉంది. జారు జడలో మల్లెల దండలు మస్తుగా తురిమింది. తెల్లపడగ గల నల్లనాగులా ఊగుతూంది జడ. సుజాత కాఫీ తెచ్చింది. ఆమెలో కొత్త సొగసులు విచ్చుకున్నాయి. నాలో ఒకింత ఉద్రేకం కలిగింది. ఆమె చేతిలో కప్పులు! నా వడిలో కుక్కపిల్ల!!

సుజాత ఎదురుగా కూర్చుంది.

"లైకా" అని పిలిచింది.

కుక్కపిల్ల నా వడిలోంచి గంతు వేసింది. ఆమె దగ్గరికి వెళ్లిపోయింది.

"పేరు పెట్టేశావన్నమాట-బావుంది."

సుజాత కళ్ళు నవ్వాయి. నొసలు నవ్వాయి. బుగ్గలు నవ్వాయి.

నిగ్రహం కోల్పోయాను.

కుక్కపిల్ల అక్కడే మెసులుతూంది.

లైకాను పక్కలో పడుకోబెట్టుకుందామంటుంది. వద్దన్నాను. దానికి వేరే పక్క అమర్చింది.

సుజాత గేట్లోని కుక్కల్ని చూడ్డానికి పోవడంలేదు. ఆవిడకు అసలు తీరడంలేదు. లైకాకు స్నానం చేయించడం, పాలు తాగించడం, అన్నం తినిపించడం-తిప్పడానికి తీసికెళ్ళడం.

* *

లైకా పెద్దది అయింది. అప్పుడు ఇంకా అందంగా మారింది నేను ఆఫీసుకు వెళ్తుంటే సుజాతతో పాటు గుమ్మందాకా వస్తుందిలైకా. తిరిగి వచ్చేవరకు గుమ్మంలో నా కోసం కూర్చుటుంది, తోకాడిస్తుంది. కాళ్లల్లో తిరుగుతుంది. లైకా మా కుటుంబంలోది అయిపోయింది.

లైకా చాలా తెలివైంది. ఇంటి ముందు వుంటే ఈగను కూడా రానివ్వదు. సుజాత ఏదైనా ఆర బోస్తే కాపుంటుంది. కాకిని వాల నివ్వదు. సుజాత మార్కెట్టుకు వెళ్తే వెళ్తుంది. పేరంటానికి వెళ్ళినా వెళ్తుంది. లైకా కేం లేదు. ఉండి పొమ్మంటే ఉండి పోతుంది. సుజాతకు తోచదు. వెంట తీసి కెళ్తుంది. సినిమాకెళ్తే లైకా రాదు. ఇంటిముందే ఉండి పోతుంది. ఇంటికి తాళం వేయకుండా వెళ్ళినా ఫరవాలేదు.

ఒకనాడు ఆఫీసుకు తయారవు తున్నాను. సుజాత బయటి నుంచి ఉరికి వచ్చింది, రొప్పుకుంటూ.

"కుక్కల్ని పట్టుకెళ్తున్నా రండీ"

"అయితే మనకేం?"

"లైకానుకూడా పట్టుకెళ్తారేమో నండీ-భయంగా ఉంది. కాస్త వాళ్ళతో చెప్పండి"

"ఇంట్లో పెట్టరాదూ! నాకు ఆఫీసుకైమవుతుంది."

"ఏమండీ. ఇంకా చిన్నపిల్లను కుంటున్నారండీ దాన్ని! కాస్తచెప్పి రాండి, పుణ్యం ఉంటుంది" కళ్ళ ల్లోంచి నీళ్ళు దుముకుతున్నాయి.

బయటికి వెళ్ళి చూచాను. మున్సిపాలిటీవాళ్ళు కుక్కల్ని పడ్తున్నారు. బోను వ్యానులో కుక్కలున్నాయి. వాటిని చూశాను. నాకు భయం అయింది లైకాను పట్టు కెళ్తారని. వాళ్ళకు చెప్పాను. విన లేదు. లైసెన్సు కొనమన్నారు. కొంటానన్నాను. దక్షిణ సమర్పిం చాను. మెత్తపడ్డారు. లైకాను చూపాను- పట్టవద్దన్నాను. వప్పు కున్నారు. లైకాను ఇంట్లోకి పం పించాను. ఆఫీసుకు వెళ్ళాను. అక్కడ ఫైళ్ళు కనిపించలేదు. బోనులో లైకా కనిపించింది. గుండె దడదడలాడింది. వెళ్ళి పోదామనుకున్నాను. ఏవో మీటిం గులు- వదలలేదు. ఆనాడే ఆల స్యం అయింది.

ఇంటికి వచ్చాను. సుజాత నామీద పడ్డది. గొల్లుమంది. "లేదండీ. ఇహ లైకా లేదండీ. పోయిందండీ - పోయిందండీ" నా చేష్టలు ఉడిగాయి. ఓదార్చవలసిన వాణ్ణి. దుఃఖం ముంచుకువచ్చింది. భోరున ఏడ్చేశాను.

వంటల్లేవు, ఆకళ్ళు లేవు. తలు పులు తెరచుకుని కూర్చున్నాం. లైకా వస్తుందని ఆశ!

ఇల్లు శ్మశానంలా ఉంది.

ఊపిరి బిగపట్టినట్లుంది.

కాలం గడవడం లేదు.

గోడదూకిన చప్పుడు-ఉరికాం.

లైకా వచ్చేసింది-తోకఆడిస్తూ. సుజాత పెద్దగా అరిచింది ఆనందంతో।

నేను లైకాను కావిలించుకూర్చున్నాను.

తెల్లవారి పండగచేసుకున్నాం- లైకా వచ్చినందుకు. లైసెన్సు కొన్నాను లైకాకు. ఇహ లైకాకు ఢోకా లేదని నమ్మకం।

ఒకనాటి అర్ధరాత్రి బయట గొడవ విని లేచాను. ఉరికాను. మేడముందు గుంపుంది. లైకా ఉరికి వస్తూంది. దానికి తలమీద గాయం అయింది. రక్తం కారుతూంది. ఇంటికి తీసికెళ్ళాను. సుజాత ఏడ్చేసింది. అయొడిన్ వేసి కట్టుకట్టాం. చాలా రోజులు ఆస్పత్రికి తిరిగింది సుజాత. అప్పటికి గాని లైకా గాయం తగ్గలేదు.

ఆ రాత్రి బంగాళాలో దొంగలు పడ్డారట. మేడలోఉన్న కుక్కలు అరవలేదు. లైకా చూచింది. దొంగ కాలు పట్టింది. దొంగ లైకాను కొట్టాడు. అది వదల్లేదు. వాడు మొత్తుకున్నాడు. గూర్ఖా లేచాడు. గస్తీ పోలీసు వచ్చాడు. జనం లేచారు. దొంగను పట్టేశారు. బంగళాలో వాళ్ళు లేవలేదు. వాళ్ళను లేపారు. దొంగను చూపారు. విషయం చెప్పారు. వాళ్ళు లైకాను మెచ్చుకున్నారుట।।

ఆదివారం. ఇంట్లో ఉన్నాను. బంగళా గూర్ఖా వచ్చాడు. సలాం చేశాడు. సాబ్ పిలుస్తున్నారన్నాడు. వెళ్ళాను.

అది పెద్దగది. ఎర్రని తివాచీ పరచి వుంది. సోఫాలున్నాయి. గది రమ్యంగా వుంది. ఒక నడివయసు మనిషి ఒక సోఫాలో ఉన్నాడు. అతని పక్కన ఒక యువతి వుంది. అందం రాసిపోసిన ట్లుందామె! అంటుకుంటే మాసిపోయేట్లుంది. ఆమె చిరునవ్వుతో స్వాగతం పలికింది. కూర్చోమంది. కూర్చున్నాను. ఆమె మాట్లాడింది - ఇంగ్లీషులో. మాట వీణ మీటినట్లుంది.

"మీ లైకా చాలా మంచిది"

నేను ఉబ్బిపోయాను. మాట్లాళ్ళేదు.

"మాకిచ్చేయ గూడదూ? మేం బాగా పోషించగలం"

నా గుండెలో చిచ్చు రగిలింది. మంచిది మాకు ఉండగూడదు. వారికే ఉండాలి. ఇదేగా వాళ్ళనుకునేది।।

"అది మేం సాదుకున్నది. క్షమించండి. ఇవ్వలేం" అన్నాను సాధ్యమైనంత వినయంగా.

"ఉచితంగా కాదు.... డబ్బు తీసుకోండి. వేయి ఇస్తాం. చాలా?"

అతను పలికాడు కేసులోంచి సిగరెట్టు తీస్తూ.

"క్షమించండి, అది మా బిడ్డ లాంటిది, అమ్మకోలేం" పదాలు కరకుగానే వచ్చాయి. లేచి నుంచున్నాను వెళ్ళి పోవడానికి.

"ఆలోచించండి.తొందరేంలేదు. ఇంకా స్త ఎక్కువ కావాలన్నా ఇస్తాం" ఆమె అన్నది. ఆమె దయ్యంలా కనిపించింది.

నేను చరాచరా ఇంటికి వచ్చేశాను. సుజాతకు చెప్పాను. ఆమె అగ్గి కక్కింది. "డబ్బుంటే అన్నీ కొనొచ్చనుకుంటారు-ఛీఛీ"అన్నది.

ఆ వేసవిలో ఊరికి వెళ్ళాల్సి వచ్చింది. వారంలో తిరిగి వస్తాం. లైకాను ఎందుకు తీసికెళ్ళడం అనుకున్నాం, పక్కింటి ఆవిడకు అప్పగించాం. చెప్పాల్సినవి అన్నీ చెప్పింది సుజాత. వెళ్ళేప్పుడు సుజాతా, నేనూ లైకాను ముద్దు పెట్టుకున్నాం. టా టా చెప్పింది లైకా. వెళ్ళాం.

వారంలో తిరిగి వద్దాం అనుకున్నాం. కుదరలేదు, నెలదాకా తెమల్లేదు. ఏవో ఆపదలు వచ్చాయి. ఉక్కిరి బిక్కిరి అయిపోయాం. లైకా గుర్తుకే రాలేదు- తిరుగు బండి ఎక్కేదాకా!

రైలు దిగాం. లైకా కళ్ళలో మసలింది. తోకాడిస్తూ వస్తుంది, కాళ్ళు నాకుతుంది అనుకున్నాం. రిక్షాలో వస్తున్నంతసేపూ లైకాను గురించే మాట్లాడుకున్నాం.

రిక్షా ఇంటి ముందు ఆగింది. 'లైకా' కనిపించలేదు.

బంగళా గేట్లోకి చూచాం-లైకా అక్కడుంది. దుక్కలా వుంది. సింహంలా వుంది. మమ్మ చూచింది. తోకాడించలేదు. బయటికి రావడానికి ప్రయత్నించలేదు.

సుజాతకు ఏడ్పు వచ్చేసింది.

గేటువంక చూచాను, గూర్ఖా లేడు. లైకాను వాళ్ళు పట్టేశారనుకున్నాను. అయినా మనది విశ్వాసంగల జంతువు, వచ్చేస్తుందనుకున్నాను, రిక్షా దిగాను. గేటు ముట్టుకున్నాను. మొరవ సాగింది. గేటు తెరచాను, లోన అడుగు పెట్టాను.

లైకా నా పిక్క పట్టింది- కరిచేసింది.

నేను కెవ్వున కేక పెట్టాను.

సుజాత రిక్షాలోనే పడిపోయింది -స్పృహ తప్పింది.

బంగళాలో యువతి బయటికి వచ్చింది నన్ను బయటికి పంపించింది, గేటు మూసింది.

లైకా తోక ఆడించుకుంటూ ఆమె వెంట వెళ్ళిపోయింది •